

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 7Co/79/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6118346646
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 10. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Lenka Halmešová
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2022:6118346646.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Lenky Halmešovej a členiek senátu JUDr. Eriky Madarászovej a JUDr. Marty Polyákovej, v spore žalobcu: Prima banka Slovensko, a.s., IČO: 31 575 951, so sídlom Žilina, Hodžova 11, v konaní zastúpený: MCGA legal, s.r.o., IČO: 36 715 662, so sídlom Bratislava, Partizánska 2, proti žalovanej: O. W., nar: XX.X.XXXX, bytom U., E. XXX/XX, o zaplatenie X.XXX,XX eura s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Komárno č.k. 8Csp/243/2018- 233 zo dňa 23. júna 2021, takto

rozhodol:

Odvolací súd návrh Občianskeho združenia Všeobecná ochrana práv spotrebiteľov so sídlom Šafárikovo námestie 7, Bratislava na jeho pribratie do konania ako osobitného subjektu konania **z a m i e t a**.

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v celom rozsahu **p o t v r d z u j e**.

Žalovanej priznáva voči žalobcovi nárok na náhradu trov tohto odvolacieho konania v plnom rozsahu.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobou doručenou súdu dňa 19.12.2018 sa žalobca domáhal uloženia povinnosti žalovanej zaplatiť mu sumu istiny 3558,90 eura s príslušenstvom. Svoj nárok odôvodnil tým, že so žalovanou jeho právny predchodca (Sberbank) uzavrel dňa 26.7.2013 zmluvu o vydaní a používaní kreditnej karty MasterCard Standard č. U a poskytol žalovanej úver vo výške 3300 Eur, pri mesačnej splátke 5% čerpaného úverového rámca podľa dohodnutého cyklu. Keďže žalovaná splátky riadne nesplácala, žalobca listom zo dňa 1.10.2015 zmluvu vypovedal s účinnosťou k poslednému dňu výpovednej lehoty, predčasnú mimoriadnu splatnosť úveru určil vo výške 3482,40 eura. Súd vydal platobný rozkaz, voči ktorému podala žalovaná odpor. Uviedla, že v apríli 2015 už jej splátka nebola realizovaná a to ani v nasledujúcich mesiacoch. Vzniesla námietku premlčania, pretože 3-ročná lehota na uplatnenie žalobného nároku uplynula pred začatím konania dňa 4.10.2018. K zosplateniu úveru došlo dňa 1.10.2015 pre nezaplatenie splátky splatnej v mesiaci apríl 2015. Poukázala na § 53 ods. 9 OZ, ako aj § 565 OZ s tým, že v takom prípade sa každá jednotlivá splátka nepremičuje samostatne vo všeobecnej 3-ročnej lehote, preto je uplatňovaný nárok v celom rozsahu premlčaný.

2. Súd prvej inštancie rozhodol v poradí prvým rozsudkom č.k. 8Csp/243/2018- 163 zo dňa 13. mája 2019 tak, že žalovanú zaviazal zaplatiť žalobcovi sumu 3 482,40 eura, úrok z omeškania 5,00% ročne zo sumy 3 482,40 eura od 5.12.2015 do zaplatenia, všetko do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku. V časti o zaplatenie sumy 76,50 eura s príslušenstvom súd žalobu zamietol. O trovách konania rozhodol tak, že žalobca má nárok voči žalovanej na náhradu trov konania vo výške 95,70%. Proti rozhodnutiu podala žalovaná odvolanie. Krajský súd v Nitre uznesením sp. zn. 7Co/167/2019-192 zo dňa 26.2.2021 rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom vyhovujúcom výroku, ako aj vo výroku o trovách konania zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie. Poukázal na ustanovenie § 103 druhá veta Občianskeho zákonníka

ako aj na § 53 ods. 9 Obč. zák., ako aj skutočnosť, že súd prvej inštancie sa v konaní nezaoberal námietkou premlčania vznesenou zo strany žalovanej.

3.1 Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie žalobu zamietol. O trovách konania rozhodol tak, že žalovaná má nárok na náhradu trov konania proti žalobcovi vo výške 100 %. Svoje rozhodnutie právne odôvodnil ustanoveniami § 497, § 499, § 502 ods. 1 Obchodného zákonníka, § 52 ods. 1,2, § 53 ods. 1,2, 5,9, § 100 ods. 1, § 103, § 565 Občianskeho zákonníka, § 1 ods. 2, § 2, § 11 zákona č. 129/2010 Z.z., ako aj zisteným skutkovým stavom z ktorého vyplynulo, že dňa 26.7.2013 uzatvorili strany sporu zmluvu o vydaní a používaní kreditnej platobnej karty, na základe ktorej žalobca poskytol žalovanej úver vo výške 3300 eur, ktorý sa v zmysle čl. 4 bod 1 zmluvy dohodli čerpať a splácať revolvingovým spôsobom s tým, že výška jednotlivých mesačných splátok úverového rámca je voľiteľná, ale klient je povinný banke zaplatiť aspoň minimálnu splátku. Z predloženej zmluvy vyplynulo, že bola známa úroková sadzba vo výške 13,4%, RPMN vo výške 15,46%, priemerná RPMN vo výške 25,24%, ale aj celková čiastka, ktorú musí klient zaplatiť vo výške 3562,70 eura. Neoddeliteľnou súčasťou úverovej zmluvy boli všeobecné obchodné podmienky účinné od 30.7.2014. Žalovaná zmluvné povinnosti vyplývajúce jej z úverovej zmluvy riadne neplnila a banka žalovanú vyzvala na zaplatenie dlžnej sumy. Súd zistil, že žalovaná poslednú splátku zaplatila v marci 2015.

3.2 Na základe vykonaného dokazovania súd prvej inštancie dospel k záveru, že predmetom konania v tejto veci bol záväzok žalovanej, ktorý vznikol z úverovej zmluvy. I keď sporná zmluva predstavuje tzv. absolútny obchodný záväzkový vzťah (§ 261 ods. 6 písm. d) Obchodného zákonníka), predmetná zmluva je súčasne spotrebiteľskou zmluvou a na žalovaného je potrebné hľadieť ako na spotrebiteľa. Vzhľadom k uvedenému súd prvej inštancie s poukazom na ustanovenie § 54a Občianskeho zákonníka ex offio skúmal, či pohľadávka uplatnená zo spotrebiteľskej zmluvy nie je premlčaná, pričom premlčanie posudzoval podľa § 100, § 101 a § 103 Občianskeho zákonníka. Poukázal na znenie § 103 vety druhej Občianskeho zákonníka dôvodiac, že podľa názoru súdu ide o prvú omeškanú splátku, ktorá nebola dlžníkom uhradená, čo je logický dôsledok zásady uvedenej v § 101 Občianskeho zákonníka, podľa ktorej je relevantné posúdenie toho, kedy sa právo mohlo vykonať po prvýkrát. Poukázal na výpis z bankomatky Quatro, z ktorej vyplynulo, že zosplatenie úveru vyvolala neuhradená splátka splatná v mesiaci apríl 2015, a to dňa 24.4.2015 „posledný piatok v mesiaci“ t.j. 24.4.2015 (príloha zmluvy (čl. 12 v spise). Dňom nasledujúcim po splatnosti tejto splátky, t.j. dňom 25.4.2015 začala plynúť premlčacia doba vo vzťahu k celému zosplatenému úveru a táto uplynula dňa 25.4.2018. Žaloba v tejto veci bola podaná na súd až dňa 4.10.2018, teda nárok žalobcu bol premlčaný. Vymáhaniu takéhoto premlčaného práva bráni ustanovenie § 54a Občianskeho zákonníka, preto súd podanú žalobu zamietol. O trovách konania súd rozhodol podľa ustanovenia § 255 ods. 1 CSP a úspešnej žalovanej priznal nárok na náhradu trov konania vo výške 100 %.

4.1 Žalobca podal v zákonnej lehote odvolanie namietajúc, že súd prvej inštancie zaťažil rozsudok vadou a je nepreskúmateľný, pretože súd v bode 13. odôvodnenia uviedol, že žaloba bola podaná včas a zároveň v bode 18. protichodne uvádza, že žaloba bola podaná v čase, kedy bol už nárok žalobcu premlčaný. Súd tiež nesprávne uviedol, že z výpisu bankomatky Quatro vyplynulo, že k zosplateniu úveru došlo dňa 02.09.2017. V danom prípade však právny predchodca žalobcu a žalovaný uzatvorili zmluvu o vydaní a používaní kreditnej platobnej karty MasterCard Standard, a teda sa nemohlo jednáť o bankomatku Quatro.

4.2 Žalobca ďalej uviedol, že žalovanému bol poskytnutý revolvingový úver, ktorý mu umožňoval čerpať poskytnuté zdroje opakovane formou kreditnej karty. V danom prípade nemožno aplikovať ustanovenia § 53 ods. 9 a § 565 Občianskeho zákonníka, keďže žalovanému bol poskytnutý úver ako revolvingový a tak vzhľadom na charakter tohto typu úveru je potom aplikácia vyššie uvedených ustanovení zákona vylúčená. Poukázal na prílohu číslo 1 zmluvy, z ktorej je zrejmé, že čerpanie úveru prebieha priebežne a opakovane kreditnou platobnou kartou vždy do výšky disponibilného zostatku statku úverového rámca, pričom konečný deň splatnosti úverového rámca bol dohodnutý na požiadanie banky. Počet splátok, úrokov a poplatkov nie je určený a zmluva je uzavretá na dobu neurčitú. Dodal, že v zmysle článku 4 ods. 2 zmluvy má banka právo požiadať klienta o splatenie úverového rámca a oznámiť mu splatnosť úveru dlhu, v danom prípade však vzhľadom na charakter tohto úveru nedošlo k zosplateniu úveru tak ako to predpokladá § 565 OZ, ktorý sa aplikuje v prípadoch iných typov klasických úverov, pri ktorých výška počet a termíny jednotlivých splátok sú vopred určené a preto je pri nich možné jednoznačne určiť pre nezaplatenie ktorej konkrétnej splátky, môže veriteľ zosplatiť celý úver. V danom prípade nešlo o

omeškanie s pravidelnými mesačnými splátkami v pevne dohodnutej výške, pre ktoré by sa v prípade omeškania s ich úhradou mal uplatniť postup § 53 ods. 9 v spojení s § 565 OZ. Dodal, že žalobca vypovedal zmluvu v súlade so zákonom a zároveň v zmysle článku 15 bod 15. 6 OP vyzval žalovaného, aby uhradil svoju pohľadávku najneskôr v lehote 15 dní od nadobudnutia účinnosti výpovede, teda najneskôr do 20.12.2015. Premlčacia doba v tomto prípade začala plynúť dňa 21.12.2015, nakoľko v tento deň si mohol žalobca svoj nárok uplatniť na súde prvýkrát. S poukazom na uvedené žalobca navrhol, aby odvolací súd zmenil rozsudok súdu prvej inštancie a žalobe vyhovel v celom rozsahu.

5. Žalovaná k odvolaniu žalobcu vo svojom vyjadrení uviedla, že nesúhlasí s vyjadrením žalobcu, podľa ktorého je rozsudok súdu prvej inštancie nedostatočne odôvodnený, čo by zakladalo vadu nepreskúmateľnosti rozhodnutia. Dôvodila, že predmetný revolvingový úver má všetky parametre spotrebiteľského úveru, je pri ňom stanovený maximálny úverový rámec, ako aj minimálna mesačná splátka úveru. Nie je pravdivé tvrdenie žalobcu, že počet splátok úrokov a poplatkov nie je určený. Dodala, že zosplatnenie úveru je vlastne strata výhody spotrebiteľa splácať svoj záväzok v mesačných splátkach, čo sa v tomto prípade preukázateľne stalo, keď žalobca dal výpoveď zmluvy z dôvodu neuhradenia mesačnej splátky splatnej po mesiaci apríl 2015, ide teda o splátku, ktorá zosplatnenie spotrebiteľského úveru vyvolala. Navrhla, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil.

6. Žalobca v písomnom vyjadrení odkázal na obsah svojho odvolania s tým, že vyjadrenie žalovanej považoval za nesprávne.

7. Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 34 CSP), po zistení, že odvolanie bolo podané stranou sporu v zákonom stanovenej lehote na podanie odvolania (§ 359, 362 ods. 1 CSP) a zistení, že spíňa náležitosti § 363 CSP, viazaný dôvodmi a rozsahom odvolania (§ 379, § 380 CSP), viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil súd prvej inštancie (§ 383 CSP), bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP) vec prejednal s verejným vyhlásením rozhodnutia (§ 219 ods. 3 CSP) a dospel k záveru, že rozhodnutie súdu prvej inštancie je vecne správne, preto ho s poukazom na § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

8. Pred prejednaním odvolania žalobcu vo veci samej sa odvolací súd najskôr zaoberal návrhom občianskeho združenia Všeobecná ochrana práv spotrebiteľov so sídlom Šafárikovo námestie 7, Bratislava na jeho pribratie do konania ako osobitného subjektu konania na strane žalovaného, podľa ustanovenia § 95 ods. 1 CSP. V danej veci podalo občianske združenie návrh na jeho pribratie do konania ako osobitného subjektu konania na strane žalovaného dňa 01.04.2022, v priebehu odvolacieho konania, teda v štádiu, kedy súd prvej inštancie rozhodol o zamietnutí nároku žalobcu v celom rozsahu a toto rozhodnutie súdu prvej inštancie bolo predmetom odvolacieho konania

9. Podľa § 95 ods. 1 CSP na ochranu práv strany môže súd aj bez návrhu do konania pribrať orgán verejnej moci, v pôsobnosti ktorého je ochrana základných ľudských práv a slobôd, alebo právnickú osobu, ktorej predmetom činnosti je ochrana práv podľa osobitného predpisu, ak s tým strana, na ochranu práv ktorej má vystupovať, súhlasí.

10. V zmysle vyššie citovaného zákonného ustanovenia § 95 ods. 1 CSP je na zväžení súdu, či je účasť uvedeného subjektu (v danom prípade právnickej osoby, ktorej predmetom činnosti je ochrana práv podľa osobitného predpisu) v konaní potrebná. V tomto ohľade, s poukazom na to v akom štádiu sa súdne konanie nachádza, keď je zrejmé, že súd prvej inštancie zamietol žalobu žalobcu v celom rozsahu pre premlčanie uplatneného nároku, aplikujúc ustanovenia § 103 Občianskeho zákonníka na daný spotrebiteľský vzťah, pričom ochrana práv žalovanej ako slabšej strany sporu- spotrebiteľa jej bola primerane poskytnutá zo strany súdu, mal odvolací súd za to, že účasť menovaného občianskeho združenia z hľadiska sledovanej ochrany práv žalovaného nie je potrebná a účelná, keď práva žalovaného boli dostatočne chránené, čo malo svoj dopad aj vo výsledku prvoinštančného konania. Na ochranu práv žalovanej preto už nie je potrebné a ani hospodárne pribrať žiadny subjekt, ktorý by vystupoval v konaní ako osobitný subjekt podľa § 95 CSP, a preto odvolací súd návrh občianskeho združenia Všeobecná ochrana práv spotrebiteľov na pribratie do konania ako osobitného subjektu zamietol, majúc za to, že jeho pôsobenie v štádiu odvolacieho konania, v ktorom odvolací súd rozhodol formou verejného vyhlásenia rozhodnutia nie je účelné z hľadiska naplnenia cieľov predpokladaných ustanovením § 95 CSP.

11. Podľa § 387 ods. 1 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

12. Odvolací súd preskúmal napadnutý rozsudok a dospel k záveru, že súd prvej inštancie vykonal vo veci v dostatočnom rozsahu dokazovanie potrebné pre zistenie rozhodujúcich skutočností a z vykonaného dokazovania vyvodil správny právny záver týkajúci sa námietky premlčania vznesenej zo strany žalovanej. Zásadnou odvolacou námietkou žalobcu bolo nesprávne posúdenie jeho nároku z titulu uplynutia premlčacej doby, keď na revolvingový úver nie bolo možné uplatniť postup zosplatnenia vyplývajúci z ustanovení § 53 ods. 9 v spojení s § 565 OZ.

13. Predmetom daného záväzkového vzťahu bolo opakované poskytovanie peňažných prostriedkov zo strany žalobcu, a to do určitej sumy (3 300 eur) v prospech dlžníka (žalovanej) prostredníctvom kreditnej karty za odplatu. Z vymedzeného predmetu zmluvy teda vyplýva, že zmluva uzavretá medzi zmluvnými stranami má mať povahu obchodnej zmluvy o úvere. Úver jej mal byť poskytnutý vo forme tzv. revolvingového úveru, ktorý dlžníkovi umožňuje čerpať poskytnuté zdroje opakovane bez nutnosti opakovane žiadať o povolenie čerpania. Revolvingový úver je typický tým, že veriteľ ho dopĺňa a úverový vzťah tak môže fungovať neurčitú dobu. Dlžník platí, pretože veriteľ mu stále dopĺňa úver a časť splátky sa používa na splatenie poskytnutých úverových prostriedkov a časť na odplatu. Úver sa čerpá podľa vôle dlžníka a následne veriteľom dopĺňa. Na označený právny vzťah sa primárne vzťahujú ustanovenia Obchodného zákonníka, pretože ide o absolútny obchod a pri jeho kvalifikácii treba vychádzať z ustanovenia § 497 a nasledujúcich Obchodného zákonníka, definujúcich podstatné náležitosti úverovej zmluvy, ktorých nedodržanie má za následok neurčitosť obsahu zmluvy a jej neplatnosť. Esenciálnou náležitosťou je určenie konkrétnej výšky poskytnutého úverového rámca a výšky mesačnej splátky; medzi náležitosťami zmluvy o úvere zákon zaraďuje určenie (označenie) zmluvných strán, špecifikácia záväzku veriteľa poskytnúť peňažné prostriedky a špecifikácia záväzku dlžníka poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

14. V predmetnej veci nebolo sporné, že žalovaná sa dostala do omeškania so splácaním mesačných splátok vyplývajúcich z revolvingového úveru. Žalobca poukazoval na osobitý druh spotrebiteľského úveru, ktorým je v danom prípade revolvingový úver, pri ktorom nie sú vopred dohodnuté výška a počet splátok tak ako pri klasickom úvere, a preto nie je možné určiť, pre nezaplatenie ktorej splátky sa dostala žalovaná do omeškania a následne zosplatiť úver s poukazom na § 53 ods. 9 v spojení s § 565 OZ.

15. Odvolací súd sa s týmto názorom žalobcu nestotožnil. Len samotná skutočnosť, že pri revolvingovom úvere nie je dohodnutá vopred tzv. pevná výška splátok a počet splátok neznamená, že predmetný úver nie je možné zosplatiť alebo určiť pre nezaplatenie ktorej splátky sa dlžník dostal do omeškania. Práve naopak, v predmetnej veci bolo nesporne preukázané, že žalovanej bol poskytnutý úverový rámec - riadna suma, ktorú mohla čerpať a následne mala veriteľovi pravidelne každý mesiac uhrádzať tzv. minimálnu splátku. Skutočnosť, že sa dostala žalovaná do omeškania, teda prestala uhrádzať mesačné minimálne splátky mali za následok to, že veriteľ - žalobca ukončil so žalovanou zmluvný vzťah. Uvedenému predchádzali upomienky žalobcu, teda výzvy na zaplatenie omeškanej dlžnej sumy. V danom prípade žalobca síce využil v zmysle Obchodných podmienok na ukončenie zmluvného vzťahu formu Výpovede zmluvy (bod 15.2 OP), to však nič nemení na skutočnosti, že žalobca požiadal žalovanú o zaplatenie celej dlžnej sumy, teda zosplatiť celý dlh, keďže splácanie poskytnutého úveru formou mesačných splátok už žalovanej nebola umožnená. Odvolací súd preto nesúhlasil s argumentáciou žalobcu, že len z dôvodu, že v danom prípade nešlo o omeškanie s pravidelnými mesačnými splátkami v pevne dohodnutej výške, nie je možné dlh zosplatiť. Keďže v konaní nebolo sporné, že žalovaná sa dostala do omeškania pre nezaplatenie splátky splatnej dňa 24.04.2015 (prvá upomienka bola zo dňa 11.05.2015), súd prvej inštancie správne posúdil, vychádzajúc z ust. § 103 druhej vety Občianskeho zákonníka, že premlčacia lehota uplynula dňa 25.04.2018, teda pred podaním žaloby na súd.

16. Žalobca ďalej namietal nepreskúmateľnosť napadnutého rozsudku z dôvodu, že súd prvej inštancie súd v bode 13. odôvodnenia uviedol, že žaloba bola podaná včas a zároveň v bode 18. uviedol, že žalobný nárok žalobcu bol premlčaný. Odvolací súd zistil, že v bode 13. odôvodnenia súd prvej inštancie citoval ustanovenia § 565, § 103, § 100 ods. 1 a za touto citáciou je veta v znení : „Premlčacia 3-ročná lehota by uplynula dňom 21.12.2018, a preto súd mal za to, že žaloba bola podaná včas (dňa 4.10.2018).“ Odvolací súd v tomto smere zastal názor, že súd prvej inštancie v dôsledku nepozornosti spravil chybu v písaní, keď sa do rozhodnutia dostala veta, ktorú použil pri pôvodnom (odvolacím súdom

zrušenom) rozhodnutí zo dňa 13.05.2019. Vychádzajúc z obsahu celého odôvodnenia rozsudku však nie je pochybností o tom, že súd prvej inštancie žalobcov nárok zamietol z dôvodu jeho premlčania. Preto len samotná vyššie citovaná veta v napadnutom rozsudku nemôže spôsobiť jeho nepreskúmateľnosť v takom rozsahu, aby odvolateľovi neboli zrejmé dôvody pre ktoré súd rozhodol tak, že žalobu zamietol. Uvedené sa týka aj nesprávne použitého slovného spojenia v bode 18. odôvodnenia, kde súd prvej inštancie uviedol „z výpisu bankomatky Quatro“ namiesto z „výpisu karty MasterCard Standard“. V bode 1. odôvodnenia pritom súd prvej inštancie správne uviedol, že žalovaná a právny predchodca žalobcu uzavreli dňa 26.07.2013 Zmluvu o vydaní a používaní kreditnej karty MasterCard Standard.

17. Na základe vyššie uvedeného odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v celom rozsahu podľa ust. § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdil.

18. O nároku na náhradu trov tohto odvolacieho konania rozhodol odvolací súd v zmysle ustanovenia § 396 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 1 CSP tak, že žalovanej, ktorá bola v odvolacom konaní úspešná priznal nárok na náhradu trov tohto odvolacieho konania voči žalobcovi v plnom rozsahu.

19. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).